

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023 – 2027

Interwencje II filarowe

spotkanie konsultacyjne

transmisja on-line

*Departament Wspólnej Polityki Rolnej,
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
14 kwietnia 2021 r.*

Artykuł 68

- Inwestycje w gospodarstwach rolnych **zwiększające konkurencyjność** (*dotacje*),
- Inwestycje przyczyniające się do **ochrony środowiska i klimatu**,
- Inwestycje w gospodarstwach rolnych w **zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej**,
- Inwestycje **zapobiegające ASF**,
- **Scalanie gruntów** wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym.

Artykuł 69

- Rozwój **usług na rzecz rolnictwa** i leśnictwa.

Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (*dotacje*) (1)

Interwencja zaprogramowana w ramach celu 2: Zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację

Cel interwencji – zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw poprzez:

- racjonalizację technologii produkcji
- wprowadzenie nowoczesnych, w tym cyfrowych, technologii lub innowacji
- zmianę profilu produkcji
- poprawę jakości produkcji
- zwiększenie wartości dodanej produktu

W ramach tej interwencji mogą być realizowane wyłącznie takie rodzaje operacji, które będą **przyczyniały się do poprawy konkurencyjności gospodarstwa** rolnego i jego zorientowania na rynek.

Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (*dotacje*) (2)

W ramach interwencji możliwa będzie realizacja operacji:

- a. polegającej na **budowie** lub **modernizacji budynków** lub **budowli** służących do produkcji **zwierzęcej** z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym również w miarę możliwości ograniczających szkodliwy wpływ rolnictwa na środowisko, energooszczędnych, niskoemisyjnych (wraz z wyposażeniem tych budynków) – **obszar a**
- b. w gospodarstwach prowadzących **produkcję ekologiczną** (*wymóg, aby co najmniej 50% powierzchni/produkcji było objęte tym system w dniu składania wniosku o przyznanie pomocy*) – **obszar b**

Nie przewiduje się wsparcia w zakresie:

- chowu drobiu, chyba że produkcja jest ekologiczna albo operacja będzie polegała na zmianie sposobu chowu z konwencjonalnego na ekologiczny,
- pszczelarstwa,
- zwierząt futerkowych, z wyjątkiem królika utrzymywanego w celu produkcji surowca mięsnego.

Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (*dotacje*) (3)

Beneficjent: **rolnik**, który prowadzi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność rolniczą, z której uzyskuje **przychód**.

W przypadku **obszaru b**, przychód musi pochodzić z działalności w zakresie produkcji ekologicznej.

Warunki:

- 1) **wielkość ekonomiczna** gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy wynosi **co najmniej 25 tys. euro** (*górne progi w trakcie opracowywania*),
- 2) **powierzchnia gospodarstwa** w momencie ubiegania się o pomoc – **do 300 ha**,
- 3) inwestycja musi doprowadzić do **wzrostu wartości dodanej brutto (GVA)** w gospodarstwie co najmniej o 10% w odniesieniu do roku bazowego w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy,
- 4) w przypadku **obszaru b** co najmniej 80% powierzchni/produkcji powinno docelowo zostać objęte systemem produkcji ekologicznej (*najpóźniej w okresie 4 lat od dnia przyznania pomocy należy rozpocząć sprzedaż produktów ekologicznych w wymaganym zakresie*).

W przypadku producentów rolnych będących członkami Organizacji Producentów, realizującej Program Operacyjny wspierany ze środków UE w ramach interwencji sektorowych, o których mowa w art. 39 projektu rozporządzenia dot. Planów Strategicznych, pomoc nie dotyczy działań/inwestycji realizowanych w ramach tego Programu Operacyjnego.

Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (*dotacje*) (4)

Koszty kwalifikowalne:

- koszty **budowy** lub **modernizacji budynków** lub **budowli**,
- koszty zakupu (*w tym również instalacji*) lub leasingu, zakończonego przeniesieniem prawa własności, **nowych maszyn i wyposażenia** do wartości rynkowej majątku
- koszty **zakupu** (*w tym również instalacji*) lub budowy elementów **infrastruktury**
- koszty **ogólne** związane z wydatkami, o których mowa w ww. punktach, takie jak koszty przygotowania dokumentacji technicznej operacji, sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego, czy koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi, opłaty za konsultacje, opłaty za doradztwo na temat zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności
- koszty zakupu lub rozwoju **oprogramowania komputerowego i zakupu patentów**, licencji, praw autorskich, znaków towarowych.

W przypadku możliwości racjonalnego zastosowania, obligatoryjne jest zastosowanie dostępnych na rynku **technologii, które zapewniają ograniczenie szkodliwego wpływu rolnictwa na środowisko, energooszczędnych, niskoemisyjnych** itp. W przypadku inwestycji budowlanych projekt powinien zawierać rozwiązania ograniczające emisję GHG, presję produkcji rolnej na środowisko naturalne i klimat oraz uwzględniać rozwiązania związane z odnawialnymi źródłami energii.

Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (*dotacje*) (5)

Preferencje w szczególności dla inwestycji m.in. (i) dotyczących rolnictwa ekologicznego lub innego systemu jakości (*obszar a*), (ii) realizowanych przez rolnika, który należy do grupy producentów, organizacji producentów, spółdzielni, klastra, (iii) innowacyjnych lub cyfrowych, (iv) dotyczących bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowywania lub lepszego przygotowania do sprzedaży (*obszar b*).

Forma pomocy – refundacja

Wysokość pomocy:

- 50% kosztów operacji kwalifikujących się do wsparcia w przypadku rolników, którzy nie ukończyli 40 roku życia, albo
- 40% tych kosztów w przypadku pozostałych operacji.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach interwencji w okresie realizacji planu nie może przekroczyć:

- 200 000 tys. zł - limit pomocy w przypadku zakupu maszyn i urządzeń oraz inwestycji niematerialnych,
- 1 mln zł - w przypadku inwestycji budowlanych.

Cel 5: wspieranie zrównoważonego rozwoju i wydajnego gospodarowania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba i powietrze

Opis zakresu interwencji:

Interwencja przyczyni się do **ochrony zasobów naturalnych oraz ograniczenia presji rolnictwa na środowisko naturalne.**

Wsparcie inwestycyjne pozwoli na dostosowanie prowadzonej przez gospodarstwa rolne produkcji do obserwowanych zmian klimatu w celu minimalizowania negatywnych skutków tych zmian

Beneficjent:

1. Rolnik lub grupa rolników
2. Spółka wodna lub związek spółek wodnych

❑ Koszty kwalifikowalne w przypadku rolnika

Koszty zakupu nowych:

- maszyn i urządzeń do **niskoemisyjnej aplikacji nawozów**, precyzyjnego stosowania **środków ochrony roślin**, uprawy **bezorkowej**, uprawy, pielęgnacji i **zbioru z trwałych użytków zielonych** (np. siewniki do podsiewu łąk, agregaty do renowacji łąk, wały, włóki łątkowe), maszyny/urządzenia do mechanicznego niszczenia chwastów, szkodników,
- instalacji do **pozyskiwania i zagospodarowania wody deszczowej**, **wodooszczędnych systemów** wykorzystywanych w produkcji rolnej, instalacji do powtórnego obiegu wody.

Koszty budowy, przebudowy, remontu lub zakupu: budynków, budowli lub elementów infrastruktury technicznej m.in.:

- pod kątem **adaptacji do niekorzystnych warunków pogodowych**, m.in. zbiorników **retencyjnych gromadzących wody opadowe** i roztopowe w gospodarstwie, wiat dla zwierząt, wodopojów, instalacji związane z wentylacją budynków inwentarskich lub obniżających temperaturę, **infrastruktura przeciwgradowa, rozwiązania przeciwpromrozkowe**
- konstrukcji do mycia **opryskiwaczy oraz utylizowania resztek cieczy użytkowej**
- biofiltrów i filtrów

Koszty pozostałe: zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego oraz zakupu patentów i licencji, zakupu systemów wspomagania decyzji, z wykorzystaniem technik cyfrowych, w tym stacji meteorologicznych, koszty ogólne.

Koszty kwalifikowalne w przypadku spółki wodnej lub związku spółek wodnych

- koszty przebudowy **istniejących urządzeń melioracyjnych** z funkcji odwadniających na nawadniająco-odwadniające (rowy melioracyjne, zastawki, przepusty)
- koszty ogólne.

Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu (4)

❑ Warunki kwalifikowalności:

O pomoc może ubiegać się rolnik:

- pomoc może zostać przyznana po skorzystaniu z **usługi doradczej lub szkolenia**, które mają pokazać rolnikowi strategię dostosowaną do warunków gospodarstwa dotyczącą ograniczenia emisji gazów cieplarnianych lub związków zanieczyszczających powietrze, wodę lub glebę, lub w zakresie sposobów ograniczenia ryzyka związanego ze zmianą klimatu na produkcję rolną w gospodarstwie lub racjonalnego gospodarowania wodą.
- Rolnik posiadający gospodarstwo o **powierzchni powyżej 300 ha nie może ubiegać się** o pomoc w ramach tego instrumentu wsparcia.

O pomoc może ubiegać się spółka wodna, która została utworzona do wykonywania, utrzymywania oraz eksploatacji urządzeń służących do:

- ochrony **gospodarstw członków spółki wodnej przed** powodzią lub
- melioracji **wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki** na gruntach zmeliorowanych będących w posiadaniu członków spółki wodnej.

Jeżeli istnieje, **Lokalne Partnerstwo Wodne, spółka wodna** powinna z nim współpracować celem wypracowania optymalnego rozwiązania w zakresie gospodarowania wodą na danym terenie.

Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu (5)

- Przewiduje się preferencje** m.in. w zakresie poprawy efektywności wykorzystania wody, poprawy efektywności wykorzystania nawozów oraz środków ochrony roślin, rozwiązań cyfrowych, realizacji operacji zbiorowych, itp.
- Forma pomocy i wysokość wsparcia:**
 - Pomoc ma formę dotacji:
 - refundacja części kosztów kwalifikowalnych operacji (*np. maszyn, urządzeń*),
 - stawek ryczałtowych (*np. w przypadku urządzeń do przechowywania nawozów naturalnych i operacji realizowanych przez spółki wodne*).
- Maksymalna wysokość pomocy:**
 - w przypadku rolnika lub grupy rolników – 200 tys. zł,
 - w przypadku spółek wodnych – 1 mln zł.
- Intensywność pomocy:** do 75 % kosztów kwalifikowalnych operacji

Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej (1)

Celem interwencji jest zmniejszenie presji działalności rolniczej na środowisko, poprzez wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, utylizację odpadów i produktów ubocznych z rolnictwa oraz poprawę efektywności energetycznej.

Beneficjent: rolnik lub grupa rolników, spółdzielnia energetyczna, grupa producentów rolnych, organizacja producentów, spółdzielnia rolników.

Koszty kwalifikowalne:

1. Inwestycje związane z OZE wykorzystywane w cyklu produkcyjnym. Koszty zakupu i montażu: mikroinstalacji **produkujących energię z wody albo biogazu rolniczego** (elektryczną, ciepło lub paliwo gazowe) **do 50 KW**, pieców na biomasę na potrzeby prowadzonej działalności rolniczej, w tym magazynów energii - **(obszar a)**

2. Inwestycje na rzecz poprawy **efektywności energetycznej budynków gospodarskich** służących do produkcji rolnej. Koszt budowy, przebudowy lub zakupu: **systemów odzyskiwania ciepła** (z mleka, z budynków inwentarskich, ściółki, gnojowicy), **przeszkleń dachowych** oraz stosowania **oświetlenia LED**, **termomodernizacja** budynków gospodarskich służących do produkcji rolnej (**obszar b**).

Forma pomocy i wysokość wsparcia: w okresie programowania maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi w tym na realizację projektów zbiorowych, nie może przekroczyć:

1 500 000 zł – **obszar a**

100 000 zł – **obszar b**

Intensywność pomocy: do 65% kosztów kwalifikowalnych operacji.

W przypadku inwestycji zbiorowej do 75% kosztów kwalifikowalnych.

Interwencja zaprogramowana w ramach celu 1: *Wspieranie godziwych dochodów gospodarstw rolnych i ich odporności w całej Unii w celu zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego.*

Cel interwencji – realizacja przedsięwzięć, które umożliwią zapobieganie utracie potencjału produkcyjnego w wyniku występowania choroby.

W ramach interwencji możliwa będzie realizacja operacji polegającej na:

- a. **budowie** lub **modernizacji** budynków lub **budowli** służących **bioasekuracji** tj. niecki do dezynfekcji, magazyny na słomę, pomieszczenia do dezynfekowania się osoby zajmujących się obsługą świń,
- b. zakupie urządzeń do **dezynfekcji**, **silosów** do przechowywania paszy dla świń,
- c. wykonaniu **ogrodzenia** chlewni wraz z terenem służącym do obsługi świń.

Beneficjent: rolnik, który prowadzi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność rolniczą.

Warunek przyznania pomocy: prowadzenie **chovu lub hodowli 50 świń średniorocznie** lub **świń** raz rodzimych, w tym przypadku nie będzie wymagane posiadanie 50 świń.

Kryteria wyboru:

Preferencje będą dotyczyły wielkości stada.

Forma pomocy:

- a. refundacja części kosztów kwalifikowalnych operacji
- b. standardowe stawki jednostkowe

Wysokość pomocy:

75% kosztów kwalifikowalnych operacji.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach interwencji w okresie realizacji planu nie może przekroczyć 100 tys. zł

Scalanie gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym

Poprawa rozłogu gruntów, a w konsekwencji - do poprawy konkurencyjności polskiego rolnictwa poprzez realizację inwestycji polegających na budowie lub modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz urządzeń wodnych zwiększających retencję.

Beneficjent: **Starosta**

Opis zakresu interwencji: **Koszty kwalifikowalne:** (i) koszty opracowania **projektu scalenia** (*dokumentacji geodezyjno-prawnej*), (ii) koszty **zagospodarowania poscaleniowego** związanego z organizacją rolniczej przestrzeni produkcyjnej, (iii) **koszty ogólne**, bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji.

Warunki kwalifikowalności m.in. :

- realizowane na gruntach, dla których **ponad 50% powierzchni uprawnione jest do otrzymania jednolitej płatności obszarowej** (*grunty utrzymywane w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska*),
- określono **środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia**
- zgodne z ustawą z dnia 26 marca 1982 r. o *scalaniu i wymianie gruntów* w szczególności poparte wystąpieniem do starosty ponad 50% właścicieli gospodarstw rolnych z projektowanego obszaru scalenia lub na wniosek właścicieli gruntów, których łączny obszar przekracza połowę powierzchni projektowanego obszaru scalenia.

Przewiduje się preferencje dla interwencji przyczyniających się do **zwiększenia retencji wodnej na gruntach oraz zawierających rozwiązania ukierunkowane na ochronę przyrody i ochronę środowiska**.

Forma pomocy i wysokość wsparcia: Refundacja części kosztów kwalifikowalnych operacji, 100% kosztów kwalifikowalnych

Wdrożenie interwencji będzie polegało na wdrażaniu **nowych modeli biznesu i organizacji rynku** na obszarach wiejskich, jak również wzroście poziomu przedsiębiorczości rolniczej poprzez wsparcie inwestycyjne podmiotów świadczących usługi na rzecz rolnictwa lub leśnictwa, w tym również przez ochronę zasobów naturalnych oraz klimatu również z wykorzystaniem innowacji i rozwiązań cyfrowych.

Inwestycje dotyczące działalności polegającej na świadczeniu usług rolniczych i leśnych m.in. sensory, czujniki do pomiaru wilgotności gleby, zasolenia gleby, jakości powietrza, dronów do inspekcji infrastruktury (*np. ogrodzeń, zadaszeń, wodopojów*), urządzenia GPS pozwalające mapować pola, komputery pokładowe sterujące precyzyjną dawką nawozów mineralnych, środków ochrony roślin.

Wysokość pomocy: do 500 tys. zł.

Beneficjent: osoba fizyczna/prawna/jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej **prowadząca działalność gospodarczą** w ramach świadczenia **usług rolniczych/ leśnych** jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo, lub **podejmująca działalność gospodarczą** w ramach świadczenia usług rolniczych jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo **z wykorzystaniem technologii cyfrowych (Rolnictwo 4.0)** lub w zakresie zabezpieczenia/utrzymania urządzeń wodnych dla spółek wodnych.

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ